

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ТА ЗЕМЕЛЬНОГО
ПРАВА: НАЦІОНАЛЬНИЙ І МІЖНАРОДНИЙ ВИМІР**

29 жовтня 2025 року

**Біла Церква
2025**

розвитку правових засад ЗЕД [1]. Основним завданням постало наближення національного законодавства до *acquis communautaire*, що охоплює сфери митного регулювання, технічних стандартів, конкурентного права, захисту інтелектуальної власності та інвестиційної політики.

Однією з головних проблем є необхідність гармонізації правових норм. Українські підприємства отримали можливість вільного доступу на ринок ЄС, проте одночасно зіткнулися з потребою відповідати європейським стандартам якості, безпеки продукції та екологічних вимог. У цьому контексті законодавство України поступово змінюється у сфері технічного регулювання, митного контролю, сертифікації та санітарних і фітосанітарних заходів [2].

Особливе значення мають правові механізми забезпечення прозорості та прогнозованості у сфері ЗЕД. Розбудова сучасної митної системи на засадах верховенства права, цифровізації процедур та зменшення рівня корупційних ризиків є передумовою ефективної інтеграції. Проте проблеми правозастосування, недостатня інституційна спроможність окремих органів влади та складність імплементації норм ЄС залишаються актуальними.

Важливим напрямом виступає розвиток правових основ інвестиційної діяльності. Угода про асоціацію закріплює зобов'язання України щодо створення сприятливого клімату для іноземних інвесторів, дотримання принципів захисту прав власності та забезпечення справедливих умов конкуренції [1]. Це вимагає вдосконалення правового регулювання корпоративного управління, фінансових ринків та судового захисту інвесторів.

Окремої уваги заслуговує питання цифрової економіки та електронної комерції. Європейський Союз активно впроваджує стандарти цифровізації, а Україні необхідно гармонізувати відповідне законодавство, зокрема у сфері захисту персональних даних, електронних платежів та кібербезпеки. Це відкриває нові перспективи для інтеграції українських компаній до внутрішнього ринку ЄС.

Таким чином, правові аспекти зовнішньоекономічної діяльності України в умовах інтеграції до ЄС охоплюють широкий спектр питань: від гармонізації нормативно-правової бази до формування сучасних інституційних механізмів. Для забезпечення успішної інтеграції необхідні:

- подальше вдосконалення законодавства у відповідності до *acquis* ЄС;
- модернізація митної та інвестиційної політики;
- створення ефективної системи захисту конкуренції та прав інтелектуальної власності;
- посилення інституційної спроможності органів влади у сфері ЗЕД;
- забезпечення прозорості та верховенства права в економічних відносинах.

Лише комплексний підхід, що враховує як внутрішні потреби України, так і вимоги європейського права, здатен забезпечити стійкий розвиток держави та її повноцінне включення до європейського економічного простору.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, від 27.06.2014. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text
2. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 № 959-XII (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>

УДК 342.6

МУСІЄЦЬ А.А., магістрантка

Науковий керівник – **ЛИННИК Т.В.**, канд. юрид. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

КОЛІЗІЇ В РЕГУЛЮВАННІ ПРАВА НА УЧАСТЬ В УПРАВЛІННІ ДЕРЖАВНИМИ СПРАВАМИ ТА ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЯ

У тезах розглядаються особливості правового регулювання права громадян на участь в управлінні державними справами в Україні, виявляються основні колізії у його нормативному забезпеченні, а також

аналізуються проблеми та шляхи вдосконалення механізмів реалізації цього права відповідно до Конституції України та міжнародних стандартів.

Ключові слова: колізії, право на участь в управлінні державними справами, виборче право, Конституція України, міжнародні стандарти, публічне управління.

Право на участь в управлінні державними справами є одним із фундаментальних конституційних прав людини та громадянина, закріплених у статті 38 Конституції України [1]. Це право включає можливість брати участь у формуванні органів державної влади, впливати на прийняття рішень, здійснювати громадський контроль і реалізовувати виборчі права. Однак у процесі правового регулювання та практичної реалізації цього права виникають численні колізії між нормами національного та міжнародного законодавства, а також між окремими положеннями внутрішніх нормативних актів.

Одним із ключових аспектів є співвідношення між положеннями Конституції України та міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Відповідно до статті 9 Конституції України, чинні міжнародні договори є частиною національного законодавства [1]. Проте на практиці спостерігається колізія між положеннями Конституції та окремими міжнародно-правовими актами, зокрема щодо обмеження виборчих прав осіб із певним статусом або станом здоров'я, що гарантується статтею 25 Міжнародного пакту про громадянські та політичні права [2].

Також проблемним залишається питання реалізації виборчих прав внутрішньо переміщених осіб (ВПО) та військовослужбовців. Закон України «Про вибори народних депутатів України» [3] та Закон «Про місцеві вибори» [4] містять обмеження щодо голосування за місцем фактичного проживання, що створює правову колізію з нормою Конституції про рівність виборчого права. Конституційний Суд України у своєму Рішенні від 26 лютого 2019 року № 1-р/2019 наголосив, що держава має забезпечити рівні можливості для реалізації виборчих прав усіх громадян незалежно від місця проживання [5].

Окрему увагу слід приділити колізіям між правом громадян на участь у публічному управлінні та обмеженнями, пов'язаними з проходженням державної служби. Закон України «Про державну службу» [6] передбачає певні заборони щодо участі державних службовців у політичній діяльності, що іноді розглядається як обмеження реалізації статті 38 Конституції. Проте такі обмеження є допустимими відповідно до статті 64 Конституції України як необхідні для захисту демократичного порядку.

Крім того, у законодавстві про місцеве самоврядування існують колізії щодо участі громадян у безпосередньому управлінні справами територіальної громади. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» [7] передбачає такі форми участі, як місцеві ініціативи, громадські слухання, електронні петиції, однак механізм їх реалізації часто не узгоджується із Законом «Про звернення громадян» [8], що призводить до дублювання або суперечностей у процедурних питаннях.

Таким чином, основними колізіями у регулюванні права на участь в управлінні державними справами є:

- суперечності між Конституцією України та міжнародно-правовими актами;
- неузгодженість виборчого законодавства щодо забезпечення рівного доступу до участі у виборах;
- відсутність єдиних механізмів реалізації безпосередніх форм участі громадян у місцевому самоврядуванні.

Для їх усунення необхідно забезпечити гармонізацію виборчого, адміністративного та конституційного законодавства, а також виробити єдиний підхід до визначення меж реалізації цього права відповідно до принципів верховенства права та демократизму.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр#Text>
2. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16.12.1966. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text

3. Закон України «Про вибори народних депутатів України» від 17.11.2011 № 4061-VI. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4061-17#Text>
4. Закон України «Про місцеві вибори» від 14.07.2015 № 595-VIII. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/595-19#Text>
5. Рішення Конституційного Суду України від 26.02.2019 № 1-п/2019. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v001p710-19#Text>
6. Закон України «Про державну службу» від 10.12.2015 № 889-VIII. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>
7. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 № 280/97-ВР. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр#Text>
8. Закон України «Про звернення громадян» від 02.10.1996 № 393/96-ВР. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-вр#Text>

УДК 349.6

ОВЧАРУК Т.С., магістрант

Науковий керівник – **ОБІЮХ Н.М.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

РОЗВИТОК СИСТЕМИ ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В ЗАКОНОДАВСТВІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

У публікації досліджено етапи становлення та розвитку системи екологічного менеджменту в законодавстві Європейського Союзу. Проаналізовано роль екологічного менеджменту у формуванні політики «Зеленої угоди» та стратегії сталого розвитку.

Ключові слова: екологічний менеджмент, EMAS, екологічне законодавство, Європейський Союз.

Дослідження питань екологічного менеджменту набуває все більшої актуальності у зв'язку з глобальними екологічними викликами та потребою у сталому розвитку. Європейський Союз є одним із провідних регіонів, який розробив комплексну систему екологічного управління, спрямовану на зменшення негативного впливу промислової діяльності на довкілля.

Система екологічного менеджменту та аудиту (EMAS), запроваджена в ЄС у 1993 році, стала одним із ключових інструментів реалізації європейської екологічної політики. Вона передбачає добровільну участь підприємств у процесі вдосконалення екологічних показників, впровадження систем моніторингу, аудиту та звітування про стан навколишнього середовища. Її ключовими пріоритетами є: ефективне використання природних ресурсів; скорочення парникових викидів; запобігання утворенню відходів, повторна переробка та використання відходів; зелені державні закупівлі; стала мобільність [2].

Відповідно до регламенту № 1221/2009 Європейського Парламенту і Ради про добровільну участь організацій у схемі екоменеджменту «система екологічного менеджменту означає частину загальної системи менеджменту, яка включає організаційну структуру, діяльність із планування, відповідальність, практики, досягнення, перегляд та забезпечення екологічної політики та управління екологічними аспектами» [5].

Для впровадження системи екологічного менеджменту суб'єкти повинні визначати у своїй діяльності прямі та непрямі екологічні аспекти, що мають значний вплив на довкілля. Під час оцінки значущості екологічного аспекту організація повинна враховувати такі питання: потенційна здатність завдати шкоди довкіллю; розмір, кількість та частота впливу на довкілля; наявність та вимоги відповідного екологічного законодавства; цінність та значення для зацікавлених сторін.

Слід зазначити, що прямі екологічні аспекти пов'язані з діяльністю, продуктами та послугами самої організації, над якими вона має прямий управлінський вплив. Прямі екологічні аспекти стосуються таких напрямів, як: правові вимоги та дозволи; викиди в повітря; скидання у водні об'єкти; виробництво, переробка та повторне використання відходів; використання та забруднення земель; локальні екологічні проблеми (шум, вібрація,

ЗМІСТ

Горобінська Є.С., Аргат Я.П. Усиновлення як форма сімейного виховання: правові аспекти.....	3
Ігнатенко І.А., Обіюх Н.М. Право на екологічну безпеку в умовах війни: проблеми та виклики.....	4
Качаненко Л.В., Ломакіна І.Ю. Зміни в регулюванні колективного договору під час воєнного стану в Україні: законодавчі новації та практика.....	6
Качаненко Л.В., Аргат Я.П. Електронна реєстрація шлюбу в Україні: правові та практичні аспекти.....	7
Кушніренко В.В., Макаруч В.В. Принципи сталого розвитку, превентивних заходів та відповідальності забруднювача – аналіз зарубіжного екологічного законодавства.....	8
Литвин А.Л., Сокиринська О.А. Судова практика як джерело права: тенденції в Україні.....	11
Мазуренко Я.О., Мельник В.О. Правове регулювання міжнародної торгівлі та міжнародних розрахунків у сфері агробізнесу.....	12
Маслій Н.О., Бровко Н.І. Механізм та гарантії реалізації екологічних прав громадян.....	14
Гроза В.С., Бровко Н.І. Методологічні підходи до дослідження інновацій у сільському господарстві України.....	15
Мусієць А.А., Ковальчук І.В. Правові аспекти зовнішньоекономічної діяльності України в умовах інтеграції до ЄС.....	16
Мусієць А.А., Линник Т.В. Колізії в регулюванні права на участь в управлінні державними справами та його реалізація.....	17
Овчарук Т.С., Обіюх Н.М. Розвиток системи екологічного менеджменту в законодавстві Європейського Союзу.....	19
Пузир В.О., Аргат Я.П. Правовий механізм захисту прав дитини у сімейному законодавстві України: сучасний стан та перспективи розвитку.....	21
Решетнік А.В., Аргат Я.П. Домашнє насильство в Україні: тенденції змін.....	23
Сергєєв О.В., Пахомова А.О. Правосуб'єктність штучного інтелекту у сфері патентного права: чи може ШІ бути винахідником.....	24
Сердюк В.В., Линник Т.В. Колізії у співвідношенні міжнародних стандартів прав людини та національного Законодавства України.....	26
Сердюк В.В., Ковальчук І.В. Україна у світовій фінансовій системі: сучасні тенденції та виклики.....	27
Слободянюк В.С., Сокиринська О.А. Практичні аспекти застосування апостиса в суді.....	28
Сморода П.О., Линник Т.В. Проблеми реалізації права на освіту в місцях позбавлення волі.....	30
Сморода П.О., Ковальчук І.В. Використання санкцій як інструменту міжнародної економічної політики.....	31
Мусієць А.А., Пахомова А.О. Забезпечення права на справедливий суд в умовах воєнного стану.....	33
Кармазіна Л.С., Малишко І.В. Роль міжнародних фінансових інституцій у післявоєнному відновленні України.....	34
Бойко І.О., Ковальчук І.В. Арбітражні угоди у міжнародному бізнесі: проблеми та перспективи.....	36
Гнатенко Д.Р., Сімакова С.І. Добросовісність громадян у запобігання корупції в Україні.....	38
Гнатенко Д.Р., Малишко І.В. Роль МВФ та світового банку у підтримці економіки країн, що постраждали від війни.....	40
Сердюк В.В., Настіна О.І. Проблеми та перспективи удосконалення земельного процесуального законодавства України.....	42
Костюк Р.М., Малишко І.В. Співпраця України з міжнародним валютним фондом: досягнення, проблеми та рекомендації.....	43
Блощенко В.І., Настіна О.І. Правовий режим земель сільськогосподарського призначення: особливості використання та охорони.....	45